

NUORTEN TIEDEAKATEMIA

Toimintakertomus vuodelta 2018

Tehtävät

Nuorten Tiedeakatemia (Young Academy Finland, YAF) tarkoituksena on edistää tieteenteon mahdollisuuksia erityisesti nuorten, uransa alkuvaiheessa olevien tutkijoiden näkökulmasta. Nuorten Tiedeakatemia esimerkiksi osallistuu tieteen tilaa koskevaan keskusteluun, antaa lausuntoja, pitää yhteyttä kansainvälisiin sisar- ja kattojärjestöihin sekä järjestää tilaisuuksia ja tieteellisiä kokouksia. Rakennamme yhteyksiä myös koulujen, oppilaitosten ja tutkijoiden välille.

Jäsenistö, kokoukset ja toimitukset

Nuorten Tiedeakatemia jäsenistö koostuu uransa alkuvaiheessa olevista tutkijoista. Jäsenyys Nuorten Tiedeakatemiassa toimii kutsuperiaatteella ja kestää neljän vuoden ajan. Suomalaisen Tiedeakatemia hallitus kutsuu Nuorten Tiedeakatemia uudet jäsenet aina toukokuun kokouksessaan. Jäsenten toimikausi alkaa syyskuun alussa ja päättyy elokuun lopussa neljän vuoden kuluttua jäseneksi ottamisesta. Toisena toimintavuonna 2018 Nuorten Tiedeakatemiassa oli kaikkiaan 54 jäsentä. Jäsenkunta kasvaa vielä yhden vuoden ajan.

Nuorten Tiedeakatemia asioista päättää jäsenkokous, johon kutsutaan kaikki jäsenet. Vuonna 2018 jäsenkokoukset pidettiin 22.1.2018 ja 17.9.2018. Ensimmäinen jäsenkokous pidettiin Suomalaisen Tiedeakatemia tiloissa Helsingissä Mariankadulla ja toinen Unioninkadun juhlatiloissa Helsingissä. Tammikuun jäsenkokouksessa hyväksyttiin mm. vuoden 2017 toimintakertomus, ja syyskuun jäsenkokouksessa toimintasuunnitelma 2018-2019. Jäsenkokousten lisäksi pidettiin jäsenistölle kehittämispäivä 24.4.2018 Espoon Otaniemessä. Kehittämispäivässä työstettiin Nuorten Tiedeakatemia toimintasuunnitelmaa kaudelle 2018-2019 sekä kuultiin Suomen Ekonomien koulutuspolitiikan asiantuntija Suvi Erikssonin esitys korkeakouluvisiosta.

Tiedeakatemia Nuorten Tiedeakatemia toimintaa johtaa sen jäsenkokouksen valitsema hallitus. Kokouksessaan 16.10.2017 Nuorten Tiedeakatemia jäsenkokous valitsi seuraavat henkilöt hallitukseen kaudelle 2017-2018:

Tommi Himberg, puheenjohtaja
Susi Lehtola, varapuheenjohtaja
Irina Piippo, sihteeri
Maija Hirvonen
Pirita Frigren
Terhi Honkola (Tommi Himbergin henkilökohtainen varajäsen)
Kirsi-Maria Hytönen (Pirita Frigrenin henkilökohtainen varajäsen)
Mikko Keränen (Irina Piipon henkilökohtainen varajäsen)
Tatu Kumpulainen (Susi Lehtolan henkilökohtainen varajäsen)
Tero Vanhanen (Maija Hirvosen henkilökohtainen varajäsen)

Kokouksessaan 17.9.2018 Nuorten Tiedeakatemia jäsenkokous valitsi seuraavat henkilöt hallitukseen kaudelle 2018-2019:

Tommi Himberg, puheenjohtaja
Katri Rostedt, sihteeri ex officio ja Jenni Raitoharjun henkilökohtainen varajäsen
Pirita Frigren, varapuheenjohtaja
Jenni Raitoharju
Tero Vanhanen
Olli Peltola
Sini Mikkola (Olli Peltolan henkilökohtainen varajäsen)
Terhi Honkola (Tero Vanhasen henkilökohtainen varajäsen)
Mikko Keränen (Pirita Frigrenin henkilökohtainen varajäsen)
Jutta Viinikainen (Tommi Himbergin henkilökohtainen varajäsen)

Irina Piippo valittiin hallituksen jäseneksi Nuorten Tiedeakatemia jäsenkunnan ulkopuolelta tulevana henkilönä, jonka Suomalainen Tiedeakatemia on osoittanut määräaikaisesti (ajalle 1.10.2017-19.8.2019) tukemaan Nuorten Tiedeakatemia toiminnan käynnistämistä. Suomalainen Tiedeakatemia palkkasi tehtävät lopettaneen Irina Piipon tilalle 20.8.2018 alkaen Katri Rostedtin. Kaudella 2017-2018 molemmat hoitivat erityisasiantuntijana Nuorten Tiedeakatemia tehtäviä 10% työajalla. Erityisasiantuntijoiden tehtäviin on kuulunut Nuorten tiedeakatemia toiminnan koordinointi, päätösasioiden valmistelu hallitukselle sekä hallituksen päätösten toimeenpano. Erityisasiantuntijoilla on ollut keskeinen tehtävä myös Nuorten tiedeakatemia kontaktoinnissa ja asemoinnissa osaksi tieteen järjestökenttää. Katri Rostedtin työprosentti nousi noin 16% lokakuussa 2018, kun Nuorten Tiedeakatemia sai opetus- ja kulttuuriministeriön erityistuen Tutkija tavattavissa -hankkeen koordinoititehtäviä varten.

Hallitus kokoontui vuoden aikana 11 kertaa. Hallitus piti myös 2.10.2018 jäsenten vaihtuessa suunnittelupäivän Helsingissä Nessling Nestin tiloissa Fredrikinkatu 20:ssä. Suunnittelupäivän aikana pohdittiin toimintasuunnitelman jalkauttamista, ja kuultiin esitys Nessling Nestistä Nesslingin säätiön toimitusjohtaja Minttu Jaakkolalta

sekä Kansallisen datakomitean sihteeri, HY:n tutkimushallinnon asiantuntija Heidi Laineen briiffaus Suomen open science -kentästä ja aktiviteeteista.

Toiminnan painopistealueet vuonna 2018

Toisena toimintavuotenaan Nuorten Tiedeakatemia on keskittynyt

1. kehittämään toimintaansa ja toimintatapojaan
2. solmimaan suhteita niin kansallisiin kuin kansainvälisiin yhteistyökumppaneihin
3. kehittämään viestintäänsä sekä ja ottamaan käyttöön tarvittavia viestintäkanavia
4. luomaan aktiivista toimijaroolia kolmella keskeisellä substanssialueella, joita ovat tiedekasvatus, avoimen tieteen kansallinen koordinointi sekä tutkijoiden ja päättäjien välinen yhteistyö.

Toiminnan organisoiminen

Kauden 2017-2018 hallituksen työskentely alkoi syksyllä 2017 vuoden 2018 toimintasuunnitelman ja budjetin laatimisella. Koska varsinainen toiminta alkoi vasta lokakuussa ja syksyn jäsenkokous pidettiin tuolloin tavanomaisesta aikataulusta myöhässä, jäsenkokous valtuutti hallituksen valmistelemaan ja vahvistamaan vuoden 2018 toimintasuunnitelman ja budjetin ja toimittamaan sen Suomalaiselle Tiedeakatemialle lokakuun loppuun mennessä. Toimintasuunnitelman valmistelutyötä tehtiin sähköisesti niin, että koko jäsenistöllä oli mahdollisuus vaikuttaa toimintasuunnitelman sisältöihin.

Kauden 2018-2019 toimintasuunnitelma esiteltiin ja hyväksyttiin jo sääntöjen mukaan jäsenkokouksessa 17.9.2018. Hallitus päätti syksystä 2018 alkaen perustaa keskeiseksi valmistelevaksi toimintamuodokseen työryhmät. Tavoitteena oli myös jäsenistön aktivoiminen sekä osallistuttaminen aktiviteetteihin. Työryhmien työskentely tapahtuu Slackissä, koko jäsenistölle vapaissa keskusteluryhmissä. Myös työryhmien jäsenyys on kaikille jäsenille avoin.

Työryhmät ja niiden vetäjät kaudelle 2018-2019 ovat:

Avoin tiede: Olli Peltola

Kansainvälinen toiminta: Pirita Frigren

Tutkija tavattavissa: Terhi Honkola

Viestintä: Tero Vanhanen

Slackin sähköisessä työtilassa on myös keskustelutilat yleisille asioille ja pohjoismaiden sisarakatemioiden kanssa syksyllä 2018 ja keväällä 2019 valmisteltavalle tasa-arvojulkausumalle. Hallituksella on oma, suljettu työtilansa

Slack-kanavalla. Kommunikointi tapahtuu lähinnä Slackin kautta, mutta jäsenkokouksiin lähtevät kutsut myös sähköpostitse.

Nuorten Tiedeakatemia on tärkeimpiä tiedepoliittisen vaikuttamisen kanavia ovat ministeriöiden kuulemiset sekä tieteenteon edellytyksiä parantamaan pyrkivät yhteistyöprojektit niin kansallisesti kuin kansainvälisesti. Tämän lisäksi Nuorten Tiedeakatemia pyrkii proaktiivisesti nostamaan esiin jäsenistölleen ja nuorille tutkijoille tärkeitä teemoja, esimerkiksi syksyn jäsenkokouksen yhteydessä julkaistavien julkilausumien avulla. Nuorten Tiedeakatemia osallistui vuonna 2018 yhteiskunnalliseen keskusteluun HS Mielipide -osastolla julkaistulla artikkelillaan "Suomen Akatemian uuden hankehaun valmistelussa ei kuultu nuoria tutkijoita". Lisäksi puheenjohtaja Himberg kutsuttiin kommentoimaan hallituksen talousarvioesitystä Sivistysvaliokuntaan 10.10.2018. Kommentointia pyydettiin erityisesti liittyen huippututkimuksen innovaatiotoiminnan ja nuorille tutkijoille suunnattuihin lisäpanostuksiin liittyen.

Nuorten Tiedeakatemia on uusi, vielä suhteellisen tuntematon toimija, joten sen ensimmäiseksi tehtäväksi määriteltiin luoda profiili aktiivisena yhteiskunnallisena toimijana. Vuoden 2017-2018 hallitus määritteli tätä profiilia niin, että Nuorten Tiedeakatemia tuo viestinnässään esiin, miten kansainvälistä, monitieteistä ja motivoitunutta nuori tutkijasukupolvi on, ja että nuoret tutkijat haluavat toimia avoimesti sekä yritysmaailman, julkisen hallinnon että järjestöjenkin kanssa edistääkseen yhteiskunnallista kehitystä. Näin haluttiin toisaalta korostaa, että edelleen yliopistojen tavoitteina esiintyvät kansainvälisyys ja monitieteisyys ovat meille jo arkipäivää, ja toisaalta myytit norsunluutorneista joutavat lopullisesti romukoppaan viimeistään nyt. Tätä työtä jatkettiin vuonna 2018 julkaisemalla viestintätoimisto LaLa:n kanssa yhteistyössä rakennetut nettisivut osoitteessa www.nuortentiedeakatemia.fi sekä ideoimalla ja kirjoittamalla kaikille jäsenille avointa blogia. Aikaisemmin on myös päätetty, että blogiteksti oman työn teemoista kuuluu osana esiintymistä Nuorten Tiedeakatemialubissa. Tämä työkalu otetaan käyttöön heti alkuvuodesta 2019.

Nuorten Tiedeakatemian hallitus toi jo aiemmin muotoiltujen sääntöjen jatkeeksi johtosääntö-esityksen kevätkokouksen hyväksyttäväksi 22.1.2018. Johtosääntö hallituksen vuosikellosta ja toimintamuodoista hyväksyttiin ko. kokouksessa.

Yhteistyöverkostojen luominen

Nuorten Tiedeakatemian kaltaisen organisaation vaikuttavuus perustuu sen yhteistyöverkostojen kattavuuteen ja yhteistyösuhteiden tiivyyteen. Vaikka ensimmäisen toimintavuoden jälkeen yhteistyöverkostojen rakentaminen on vielä monella tapaa kesken, jo vuoden 2018 aikana Nuorten Tiedeakatemia on luonut

tiivitä kontakteja sen toiminnan kannalta keskeisiin yhteistyökumppaneihin niin kansallisesti kuin kansainvälisesti. Erityisesti pohjoismaiden sisarakatemioiden kanssa yhteistyö on ollut jo hyvin tiivistä.

Nuorten Tiedeakatemia osallistui vuonna 2018 yhteiskunnalliseen keskusteluun HS Mielipide -osastolla julkaistulla artikkelillaan "Suomen Akatemian uuden hankehaun valmistelussa ei kuultu nuoria tutkijoita". Artikkelin johdosta Suomen Akatemian pääjohtaja Heikki Mannila kutsui Nuorten Tiedeakatemia edustajat keskustelemaan kanssaan 23.11.2018. Tapaamiseen osallistuivat puheenjohtaja Himberg, varapuheenjohtaja Frigren, hallituksen jäsen Raitoharju sekä sihteeri Rostedt. Keskustelu nuorten tutkijoiden uravaiheista sekä siihen liittyvistä rahoituksen pullonkaloista oli hedelmällinen, ja keskusteluita jatketaan keväällä 2019 Plan S:n merkeissä.

Puheenjohtaja Himberg kutsuttiin myös kommentoimaan hallituksen talousarvioesitystä sivistysvaliokuntaan 10.10.2018. Puheenjohtajan lausunto toimitettiin sivistysvaliokuntaan myös kirjallisena, ja se löytyy Nuorten Tiedeakatemia nettisivuilta. Sivistysvaliokunnan jäsenet olivat kiinnostuneita kuuntelemaan nuorten tutkijoiden näkemyksiä, ja monet Nuorten Tiedeakatemia kannalta tärkeät asiat tulivat kirjatuiksi ja kuulluiksi lopulta Sivistysvaliokunnan omassa lausunnossa.

Kansainvälisellä tasolla Nuorten Tiedeakatemia keskeisiä yhteistyökumppaneita ovat muut nuorten tiedeakatemit ja niiden yhteistyöorganisaatiot. Vuoden 2018 aikana Nuorten Tiedeakatemia on vahvistanut kontaktejaan sekä Global Young Academies -yhteistyöorganisaatioon että nuorten tiedeakatemioiden eurooppalaiseen verkostoon. Eurooppalaisen verkoston maaliskuussa 2018 Amsterdamissa järjestettävä kokous oli hyvä mahdollisuus tutustua Euroopassa toimiviin sisarorganisaatioihin ja niiden ajankohtaisiin projekteihin. Kokoukseen osallistuivat Irina Piippo ja Tommi Himberg. Amsterdamissa Nuorten Tiedeakatemia ilmoittautui myös seuraavan vuoden (2019) kokouksen järjestäjäksi. Kokous tullaan järjestämään Helsingissä 17.-18.5.2019. Kokouksen teemana tulee olemaan eurooppalainen tiedepolitiikka nuorten tutkijoiden näkökulmasta. Kokousjärjestelyt ovat edenneet sihteerin Katri Rostedin luotsaamina. Kokoukselle on haettu rahallista tukea Suomen Tiedeakatemit ry:n kautta.

Puheenjohtaja Himberg osallistui Nuorten Tiedeakatemia edustajana Eurodocin (The European Council of Doctoral Candidates and Junior Researchers) konferenssiin Tampereella 18.-19.4.2018. Konferenssin teemana oli "Research Career - A Living Dream?".

Kansainvälisestä toiminnasta vastaava ryhmä valmisteli syksyn aikana yhdessä muiden pohjoismaisten nuorten tiedeakatemioiden kanssa yhteistä tapaamista keväälle 2019. Kokoukset pidettiin Skypessä. Tukholmassa 20.-22.3.2019 järjestettävän kokouksen koollekutsujana toimii Sveriges Unga Akademi ja siihen osallistuu Pohjoismaiden ohella kutsuttuja delegaatteja myös Baltianmaista. Tilaisuuden teemoina ovat verkostoituminen, tiedeviestintä ja tieteen popularisointi sekä sukupuolten tasa-arvo akateemisella uralla, mihin liittyvää yhteispohjoismaista julkislausumaa koordinoi Norjan Nuorten Tiedeakatemian. Suomesta lausunnon päävastuullisena työstäjänä ja yhteyshenkilönä on toiminut Jutta Viinikainen.

Nuorten Tiedeakatemian on osallistunut Plan S:ään liittyvään keskusteluun liittymällä eurooppalaisten nuorten tiedeakatemioiden yhteisen lausunnon allekirjoittajien joukkoon syksyllä 2018. Tämän yhteisen julkilausuman kirjoitustyötä johti Global Young Academy eurooppalaisten nuorten tiedeakatemioiden tuella. Nuorten Tiedeakatemian edustajana lausuntoa työstettäessä toimi Avoimen tieteen työryhmän vetäjä Olli Peltola.

Puheenjohtaja Himberg matkusti Nuorten Tiedeakatemian edustajana syyskuussa 2018 Osloon tilaisuuteen, jossa Norjan nuorten tiedeakatemian, Letten-säätiön ja Oslon yliopiston kehityksen ja ympäristön keskus jakoivat ensimmäisen Letten-palkinnon. Palkinto jaettiin oikeustieteilijälle, jonka työ auttoi dekriminisoimaan homoseksuaalisuuden Intiassa.

Pirita Frigren ja Katri Rostedt osallistuivat Ruotsin tutkimusneuvoston, Nordforskin, Ruotsin kansalliskirjaston ja Pohjoismaisen ministerineuvoston järjestämään Nordic Open Science Conferenceen Tukholmassa 15.-16.11.2018. Rostedt osallistui nuorten tutkijoiden paneeliin ja Frigren päätöskeskusteluun tapahtuman annista. Nuorten Tiedeakatemian sai tilaisuudessa paljon näkyvyyttä pohjoismaisten tiederahoittajien, -poliitikkojen sekä muiden avoimen tieteen toimijoiden parissa. Tilaisuus myös vahvisti suhteita muihin pohjoismaisiin nuorten tiedeakatemioihin, jotka olivat edustettuina konferenssissa.

Viestintä

Vuoden 2018 aikana Nuorten Tiedeakatemian on rakentanut niin sisäistä kuin ulkoista viestintäänsä. Sisäisen viestinnän tavoitteena on olla mahdollisimman keskustelevaa ja avointa. Tästä syystä jäsenviestintä tapahtuu Slack-työskentelyalustalla. Kutsut jäsenkokouksiin lähetetään myös sähköpostin kautta. Työskentelyalustalla kaikki jäsenet voivat osallistua esimerkiksi toiminnasta, viestinnästä tai yleisistä asioista käytävään keskusteluun reaaliaikaisesti. Jokaisella työryhmällä on oma kanavansa Slackissä, jonne jäsenet voivat vapaasti liittyä.

Nuorten Tiedeakatemia klubin kuukausittain järjestettävät tapaamiset tarjoavat jäsenille mahdollisuuden tavata toisiaan kasvokkain. Syksyn 2017 aikana otettiin käytänteeksi, että aina ennen klubitapaamisen alkua joku hallituksen jäsenistä kertoo ajankohtaisista asioista Nuorten Tiedeakatemiassa, ja että klubitapaamisen jälkeen keskustelua jatketaan rennommin lasillisen ääressä. Tätä perinnettä on pyritty jatkamaan. Nuorten Tiedeakatemia lähettää myös vuosittain valittaville uusille jäsenille kirjeen, jossa uudet jäsenet tutustutetaan ”yaffilaisten” aktiviteetteihin sekä toimintamuotoihin.

Nuorten Tiedeakatemia ulkoinen viestintä rakentuu verkkosivun www.nuortentiedeakademia.fi ja sosiaalisen median (Twitter: @yaf_fi) varaan. Ulkoisen viestinnän kokonaisuutta on työstyetty vuoden 2018 aikana viestintävastaava Tero Vanhasen johdolla. Visuaalinen ilme rakentuu puhekuplia symbolisoivan logon varaan: logossa puhekuplat limittyvät ja muodostavat näin symbolisesti dialogia - aivan kuten Nuorten Tiedeakatemiakin pyrkii kaikessa toiminnassaan tekemään. Verkkosivut avattiin syyskuussa 2018.

Tutkijoiden sekä päättäjien välinen yhteistyö, Tutkija tavattavissa -hanke ja avoimen tieteen kansallinen koordinaatio

Nuorten Tiedeakatemia pyrkii edistämään erityisesti nuorten tutkijoiden sekä päättäjien välisten yhteyksien syntymistä, ja toivoo tähän työhön uudenlaisia yhteistyön ratkaisuja. Haasteeseen tarttuakseen Nuorten Tiedeakatemia ideoikin hakemuksen mainostoimisto Milttonin kampanjaan, jossa haettiin ehdokkaita Milttonin pro bono -kumppaneiksi. Nuorten Tiedeakatemia ideoima kampanja keskittyi päätöksenteon ja nuorten tutkijoiden välisen yhteyden parantamiseen, mutta ei valitettavasti tullut tällä kertaa valituksi. Hakemuksen tekeminen kuitenkin kirkasti hallitukselle niitä päämääriä, joita kohti Nuorten Tiedeakatemia voisi pyrkiä rakentamalla yhteistyötä päättäjiin. Avainsanoja ovat nuoret tutkijat ja tuoreet, uudenlaiset työtavat ja yhteistyön foorumit. Yhteistyön kehittämistä jatketaan vuonna 2019 hakemuksessa tehtyjen ideoiden pohjalta.

Nuorten Tiedeakatemia koordinoima, Suomessa täysin uudenlainen Tutkija tavattavissa -palvelu pystytettiin yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen ja Suomen Akatemian kanssa syksyn 2018 aikana. Palvelu lanseerataan virallisesti sosiaalisen median kautta juuri ennen Educa-messuja tammikuun 2019 viikolla 4. Hanketta on jo pilotoitu opettajien kanssa syksyn 2018 aikana. Palvelun tarkoituksena on mahdollistaa helpot ja matalan kynnyksen tutkijavierailut kouluihin sekä oppilaitoksiin maantieteellisestä sijainnista ja resursseista riippumatta. Palvelu tarjoaa myös helpon kanavan tutkijoille tiedekasvatukseen. Palvelu on saanut vuoden mittaisen opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustuksen tieteen ja koulutuksen kehittämishankkeisiin.

Palvelun kulut koostuvat lähinnä nettisivuista (www.tutkijatavattavissa.fi), Katri Rostedin palkasta sekä viestintämateriaalista.

Nuorten Tiedeakatemia on osallistunut aktiivisesti Tieteellisten seurain valtuuskunnan luotsaamaan avoimen tieteen kansalliseen koordinaatioon. Puheenjohtaja Himberg kutsuttiin Avoimen tieteen syyspäivien "Tutkijan vastuullinen arviointi" -paneeliin puhujaksi. Olli Peltola on mukana jäsenenä data-asioita käsittelevässä asiantuntijaryhmässä ja Katri Rostedt "avoin tiedeyhteisö" -asiantuntijaryhmässä. Katri Rostedt nimettiin myös johtamaan omassa asiantuntijaryhmässään selvitystä teemasta "tutkijanura". Selvitys tehdään Nuorten tiedeakatemian verkostoja hyväksi käyttäen alkuvuoden 2019 aikana. Selvityksen tarkoituksena on määritellä niitä esteitä, mitä tutkijanuran eri vaiheissa avoimen tieteen harjoittamiseksi saattaa liittyä.